

Asia: VN/24846/2023

Valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma

Yleiset kysymykset

Onko suunnitelmassa ja sen linjauksissa tunnistettu olennaiset asiat?

Suunnitelma on hyvä kokonaisuus. Suunnitelmassa on otettu huomioon myös perustutkimuksen tarpeita, mikä on tärkeää. Ilman sitä innovaatiot jäävät vähäisiksi ja Suomi ei näyttäydy houkuttelevana kansainvälisille tutkimusasiantuntijoille. On kuitenkin erittäin tärkeää, että tuki perusrahoitukselle on tarpeeksi merkittävä. Uutta luova tutkimus kuitenkin perustuu pitkälti toimivaan yliopistokenttään.

Miten suunnitelma vaikuttaa sektorinne ja/tai organisaationne toimintaan?

T&K rahoitussuunnitelma on elintärkeä Tampereen seudulle. Tampereella on pitkä historia yhteistyöstä TKI intensiivisten yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kesken. Tulevaisuudessa näemme tämän yhteistyön entistä tärkeämpänä sekä Tampereen että Suomen kehityksen kannalta. T&K rahoitukseen panostaminen esitetyllä tavalla tukee nykyisten elinkeinojen uudistumista ja uuden syntymistä. Tampere ja Pirkanmaa profiloituu erityisesti teknologiateollisuuden tutkimusyksiköiden sijaintipaikkana. Alueelle on sijoittunut lukuisia kansainvälisten yritysten tuotekehitysyksiköitä.

Huomiot suunnitelman linjauksiin

Yhteistyö on Suomen T&K-toiminnan vahvuus

Suomen kokoisessa pienessä maassa on paljon pienehköjä toimijoita, joten yhteistyö korostuu. Varsinkin PK yrityksille T&K toiminta on yksinään haasteellista. Tätä yliopistot ja muut tutkimusorganisaatiot voivat tukea osaamisellaan ja tutkimusinfrastruktuurilla. Myös isot kansainväliset yritykset hyötyvät yhteistyöstä yliopistojen kanssa saaden sieltä koulutettuja asiantuntijoita, sekä uusinta tietoa.

Molemmat linjausehdotukset ovat kannatettavia. SA:n rahoituksen lisäys esikaupalliseen soveltavaan tutkimukseen pitää tehdä niin, että se ei kilpaile BF:n rahoitusinstrumenttien kanssa. Yhteistyön maksimoiseksi, tätä rahoitusta tulee suunnata niin, että yrityksillä on mahdollisuus osallistua tutkimukseen.

Yritysten kunnianhimoisen T&K-toiminnan lisääntyminen vauhdittaa talouskasvua

- **Yritysten T&K-investoinnit kasvuun**
- **Uusia yrityksiä T&K-toimintaan**

TAMPEREEN KAUPPAKAMARI kannattaa tehtyä linjausta ja toivoo avointa keskustelua linjauksessa mainittujen kahden erilaisen tavoitteen väliseen lisärahoituksen jakoon. Erityisen tärkeää on varmistaa, että julkinen tuki kohdistuu aidosti tuottavuutta lisäävään toimintaan. Linjaus on kannatettava. TAMPEREEN KAUPPAKAMARI näkee hyväksi suunnata rahoitusta verkostomaiseen/ekosysteemimäiseen yliopisto/tutkimuslaitos-vetoiseen toimintaan, sellaisessa pienehköllä yritysrahoituksen määrällä per PK-yritys voidaan luoda hankkeita, joissa tutkimustahoilla on realistiset mahdollisuudet toimia yritysten kasvun tukena. Osa tutkimustahojen rahoituksesta kannattaa suunnata PK-yritysten T&K-kyvykkyyksien kasvattamiseen kyseisissä verkostoissa/ekosysteemeissä. Osana tätä on tärkeää, että työvoiman osaamis- ja koulutustasoa nostetaan. Olisi luonnollista, että yliopistot ovat keskeisenä mukana kouluttamassa ja tukemassa yritysten T&K – osaamista, mm. tohtorikoulutuspilottin jne kautta.

T&K-osaaminen lisääntyy ja T&K-osaajien määrä kasvaa julkisella ja yksityisellä sektorilla tuottavuuskasvun tueksi

- **Uutta tietoa tuottava T&K-toiminta**
- **Tutkijanurat vahvistuvat julkisella ja yksityisellä sektorilla**

Linjaukset ovat kannatettavia. T&K osaaminen ja innovaatiot lähtevät perustutkimuksesta. Siksi on tärkeää myös pitää sen rahoituksesta huolta. Onkin hyvä, että Suomen Akatemian myöntövaltuuksia kasvatetaan. Samoin on tärkeää, että Business Finlandin rahoituksesta entistä enemmän suuntautuu myös yliopistoille ja tutkimuslaitoksille. Kuten suunnitelmassa todetaan BF rahoitus niille aikoinaan romahti. Lippulaivojen tukemisen lisäksi on tärkeää tukea uusia avauksia, ja siinä co-research instrumentti on tärkeä. On hyvä, että BF on ottanut sen takaisin tukivalikoimaansa. Siihen täytyy budjetoida riittävästi voimavaroja. On hyvä, että suunnitelmassa nostetaan esille tutkijatohtorit ja heidän rahoitus. Olisi myös tärkeää, että jos nyt käynnissä oleva tohtoripilotti (1000 uutta tohtoria) on menestys, myös sen jatkosta huolehditaan. Suomi tulee tarvitsemaan jatkossakin lisää tohtoreita, jotka ovat koulutettu myös yritysmaailman tarpeisiin.

Korkeatasoiset tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit lisäävät Suomen houkuttelevuutta

- **Strategisia vahvuusaloja tukevat infrastruktuurit**
- **Suurteholaskennan kapasiteetin päivittäminen**

Systemaattinen panostaminen tutkimuksen infrastruktuureihin on hyvin kannustettavaa. Se on keskeisessä roolissa, kun houkutellaan alan osaajia maailmalta Suomeen ja pidetään heidät

Suomessa. Ja toisaalta huippututkimuksen edellytys on ajantasaiset infrastruktuurit. Niiden avoinkäyttö (sekä akateemiset että yritysmaailman käyttäjät) on tärkeää. Tutkimusinfrastruktuurit ovat myös luonnollinen yhteistyön alusta tutkimustoimijoille, TAMPEREEN KAUPPAKAMARI näkee tärkeäksi infrastruktuurien laajemman avaamisen.

Suomi on aktiivisesti mukana Eurooppalaisessa sirukehityksessä. Onkin tärkeää pitää huolta, että myös sen alan infrastruktuureihin panostetaan.

Suurteholaskennan kapasiteetin päivittämisen linjaus on kannatettava, riittävä laskentakapasiteetti on tutkimustoiminnan elinehto monella alalla.

Kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisen T&K-rahoituksen hyödyntäminen lisääntyvät

- **EU:n T&K-yhteistyö**
- **Muu kansainvälinen T&K-yhteistyö**

Pienenä maana Suomi tarvitsee kansainvälistä yhteistyötä, erityisesti EU:n ja Iso-Britannian ja Pohjois-Amerikan kanssa. Perinteisten yhteistyökanavien lisäksi nyt avautuvat NATO perustaiset yhteistyöt ovat hyvä lisä tässä. Suomen yliopistomaailmalle EU rahoitus on erityisen tärkeää ja siksi on hyvä, että sen hankkimista kannustetaan rahoitussuunnitelmassa. On tärkeää, että ns. vastinrahoitus kohdistuu niihin organisaatioihin, jotka EU rahoitusta pystyvät saamaan. Suomella on mahdollisuus kasvattaa huomattavasti EU rahoitusta, varsinkin mikäli se suuntautuisi entistä enemmän laatuuperustaisesti.

EU-ohjelmien sisältöön vaikuttamisen rahoitustukea voisi ottaa kokeiluun. Suomen tulisi vaikuttaa siihen, että EU tuki kohdistuisi erityisesti kilpailtuun korkeaan tutkimuksen tasoon tähtäävään tutkimukseen. Samoin kevyitä tukitoimia ESA:n kaltaisten organisaatioiden rahoituksen kasvattamiseksi.

T&K-toiminnan strategiset valinnat rakentavat Suomen tulevaisuuden menestystä

-

Huomiot muihin suunnitelman osioihin:

Mahdolliset huomiot suunnitelman seurantaan (luku 4)

-

Mahdolliset huomiot TKI-toimintaympäristön kehittämiseen (luku 5)

-

Haataja Peer
Tampereen kauppakamari